

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Małecka

Protokolant:protokolant sądowy K. M.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2016 r. w P.

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko (...) sp. z o.o. w P.

- o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

I. powództwo oddała;

II. kosztami procesu, od obowiązku uiszczenia których powód został zwolniony obciąża Skarb Państwa;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. przyznaje adw. A. K. od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Poznaniu) wynagrodzenie w kwocie 4.428 zł brutto za reprezentowanie powoda w niniejszym postępowaniu z urzędu

/-/ SSO Małgorzata Małecka

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 czerwca 2014 r. wniesionym do Sądu Okręgowego w Zamościu, **powód M. P.**, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wniósł o zobowiązanie **pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.** do złożenia w trybie art. 64 k.c. oświadczenia woli, w celu wykonania umowy z dnia 15 września 2011 r. o przeniesienie prawa własności nieruchomości na zabezpieczenie oraz ustanowienie tytułu egzekucyjnego, o następującej treści:

„Pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., zarejestrowana w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS (...), posiadająca numer NIP (...), oraz REGON: (...) oświadcza, że przerosi zwrotnie na M. P. własność nieruchomości położonej we wsi M., w gminie S., w powiecie (...), w województwie (...), oznaczonej w ewidencji gruntów numerem (...), o pow. 7 600 m⁽²⁾, dla której S. (...) VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy z dnia 15 września 2011 r. o przeniesienie prawa własności nieruchomości na zabezpieczenie oraz ustanowienie tytułu egzekucyjnego”.

Wobec powyższego żądania powód oświadczył, że przyjmuje oświadczenie woli pozwanej i nabywa własność przedmiotowej nieruchomości oraz wniósł o zobowiązanie pozwanej do zawarcia umowy przenoszącej własność nieruchomości.

Jednocześnie powód zażądał zwolnienia go od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości oraz zabezpieczenia roszczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania przedmiotowej nieruchomości jak również poprzez nakazanie S. (...)wpisania ostrzeżenia o ww. zakazie w księdze wieczystej do czasu prawomocnego zakończenia

niniejszego postępowania. Nadto powód złożył wniosek o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 1 verte).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż wraz z żoną A. P. w dniu 15 września 2011 r. zawarli umowę pożyczki nr (...) z Opera Doradztwo (...) Sp. z o.o. (obecnie (...) Sp. z o.o.), na podstawie której pożyczkodawca wypłacił im kwotę 42.000 zł. Według postanowień zawartej umowy roczna stopa oprocentowania pożyczki wynosiła 24 %, r.r.s.o. 95 %, a opłata przygotowawcza 3.250 zł. Ponadto pożyczkobiorcy zawarli umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi z (...) S.A., do której zawarcia zobowiązani zostali przedmiotową umową pożyczki. Składka ubezpieczenia, której roczna wysokość wynosi 23.000 zł, a której koszt faktycznie ponieśli pożyczkobiorcy, powinna zostać przekazana przez pożyczkodawcę ubezpieczycielowi. W dalszej kolejności powód podniósł, że w dniu 15 września 2011 r. zawarł z Opera Doradztwo (...) Sp. z o.o. (obecnie (...) Sp. z o.o.) umowę przewłaszczenia nieruchomości na zabezpieczenie. W celu zabezpieczenia roszczeń pozwanej wobec powoda wynikających z przedmiotowej umowy pożyczki, powód przeniósł na pozwaną własność nieruchomości położonej we wsi M., dla której S. (...) prowadzi księgę wieczystą o nr (...) i na tej podstawie dokonano wpisu prawa własności tej nieruchomości na rzecz pozwanej.

Nadto powód, powołując się na przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim, wyjaśnił, że oświadczeniami z dnia 11 kwietnia 2014 r. pożyczkobiorcy dokonali przekształcenia pożyczki nr 21 z dnia 15 września 2011 r. w kredyt darmowy, na skutek czego, w ocenie powoda, zobowiązani byli do spłaty jedynie kwoty 42.000 zł, co uczynili. Wobec powyższego, zdaniem powoda, pożyczkobiorcy skutecznie skorzystali z sankcji kredytu darmowego oraz wykonali swoje zobowiązanie w całości, a co za tym idzie powodowi przysługuje wobec pozwanej roszczenie o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli.

Dalej powód podniósł, iż w punkcie 25 przedmiotowej umowy, pożyczkodawca wskazał, iż całkowity koszt pożyczki obejmuje wyłącznie oprocentowanie oraz opłatę przygotowawczą, jednakże z art. 7 ustawy o kredycie konsumenckim wynika, że do całkowitego kosztu kredytu należy wliczyć wszystkie jego koszty wraz z odsetkami i innymi opłatami oraz prowizjami, które konsument jest zobowiązany zapłacić za kredyt, w tym koszty ubezpieczenia spłaty kredytu na wypadek śmierci, inwalidztwa, choroby lub bezrobocia konsumenta. Wobec powyższego, według powoda, gdyby pożyczkodawca wliczył do całkowitego kosztu kredytu opłatę z tytułu ubezpieczenia, równałby się on kwocie 44.602,86 zł, a więc r.r.s.o. wynosiłoby ok. 120 %, a na podstawie zawartej umowy trudno określić czego pochodną jest wskazana przez pożyczkodawcę kwota 86.602,80 zł. Tym samym w uznaniu powoda poprzez swoją praktykę pożyczkodawca wprowadził go w błąd co do wysokości całkowitego kosztu kredytu, w konsekwencji podał nieprawidłową wysokość r.r.s.o., zatem utrudnił pożyczkobiorcy porównanie warunków proponowanej oferty z innymi funkcjonującymi na rynku i wybór najkorzystniejszej. Jednocześnie powód zarzucił pozwanej nieprawidłowe określenie r.r.s.o. oraz brak informacji o tym, że pożyczkodawca nie może zastrzec prowizji za wcześniejszą spłatę pożyczki.

Konkludując, powód wskazał, że przedmiotowa umowa pożyczki nie zawiera informacji o:

- całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania (r.r.s.o.),
- tym, iż pożyczkodawca nie może zastrzec prowizji za wcześniejszą spłatę pożyczki,
- r.r.s.o. zadłużenia przeterminowanego,
- innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy, w tym o kosztach upomnień lub wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego,

co w jego ocenie stanowi naruszenie art. 4 ustawy o kredycie konsumenckim, pod rządami której umowa pożyczki nr (...) została zawarta, zatem na podstawie art. 15 tej ustawy przedmiotowa umowa podlega sankcji przekształcenia w kredyt darmowy. Idąc dalej, powód wyjaśnił, że poprzez złożenie oświadczenia woli z dnia 11 kwietnia 2014 r., pożyczkobiorcy skutecznie skorzystali z sankcji kredytu darmowego, zatem wbrew stanowisku pozwanej są

zobowiązani jedynie do zwrotu kwoty kapitału pożyczki w wysokości 42.000 zł, nie zaś kwoty kapitału i ubezpieczenia w wysokości 23.000 zł. Nadto powód podał, iż dokonał na rzecz pozwanej wpłaty kwoty 42.000 zł a z informacji jakie uzyskał emailowo od przedstawiciela pozwanej wynika, że środki przeznaczone na opłacenie składki ubezpieczenia nie zostały przez pozwaną przekazane ubezpieczycielowi, stąd też nie podlegają one zwrotowi. Tym samym, zdaniem powoda, pożyczkobiorcy wykonali świadczenie, do którego byli zobowiązani, a zatem zaktualizował się obowiązek pozwanej wynikający z postanowień umowy przewłaszczenia nieruchomości na zabezpieczenie, według których pozwana jest zobowiązana do zwrotnego przeniesienia własności nieruchomości w terminie 14 dni po spłacie pożyczki. W tym stanie rzeczy powód, pismem z dnia 11 kwietnia 2014 r., wezwał pozwaną do zwrotnego przeniesienia własności przedmiotowej nieruchomości w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania, jednakże do dnia wniesienia pozwu pozostało ono bezskuteczne (k. 2-5 verte).

Postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 czerwca 2014 r. S. (...)I Wydział Cywilny zwolnił powoda od kosztów sądowych częściowo, a mianowicie od uiszczenia opłaty stosunkowej od pozwu ponad kwotę 300 zł (k. 49-50 verte).

W dniu 7 sierpnia 2014 r. S. (...) I Wydział Cywilny postanowił udzielić powodowi, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w niniejszej sprawie, zabezpieczenia w ten sposób, że ustanowił zakaz zbywania i obciążania przedmiotowej nieruchomości opisaney w księdze wieczystej nr (...) oraz nakazałS. (...) wpisanie w tej księdze ostrzeżenia o zakazie zbywania i obciążania tej nieruchomości (k. 61-63 verte).

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 29 września 2014 r. złożonej wS. (...) na rozprawie w dniu 30 września 2014 r., **pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.**, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, podniosła zarzut braku właściwości miejscowej S. (...), wnosząc o przekazanie sprawy do tutejszego Sądu według właściwości miejscowej pozwanej. Jednocześnie pozwana zażądała oddalenia powództwa w całości, oddalenia wniosku o zabezpieczenie oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł (k. 88 verte-89 w zw. z k. 93 verte).

Uzasadniając powyższe pozwana podała, że pożyczka została udzielona w kwocie 68.250 zł. Zgodnie z punktem 1. umowy z dnia 15 września 2011 r. powód oświadczył, iż zamierza przeznaczyć część pożyczki odpowiadającej kwocie 23.000 zł na składkę za pierwszy rok ubezpieczenia na życie. Pożyczka obejmowała zatem niezależnie od wypłaconej kwoty 42.000 zł również kwotę składki w wysokości 23.000 zł. Pozwana zaprzeczyła, by w jakiegokolwiek korespondencji prowadzonej przez strony, podnosiła, iż środki przeznaczone na opłacenie składki ubezpieczenia nie zostały przez nią przekazane ubezpieczycielowi. Wręcz przeciwnie, chociażby w piśmie z dnia 21 maja 2014 r., pozwana wyraźnie wskazała, że składka na ubezpieczenie została opłacona ze środków pochodzących z funduszy spółki oraz że składka ta została następnie przekazana powodowi. Zatem nie przypadła ona w żadnej części pozwanej. Pozwana zaznaczyła, że powyższe okoliczności są znane powodowi, bowiem w dniu 25 czerwca 2013 r. zawarł on z A. (...)U. S.A. porozumienie, na mocy którego oświadczył, że uchyła się od skutków zawarcia umowy ubezpieczenia, a Towarzystwo oświadczenie to przyjęło. Stosownie do treści § 1 ust. 4 tego porozumienia, ubezpieczyciel zobowiązał się do zwrotu na rzecz powoda kwoty 23.000 zł uiszczony tytułem składki ubezpieczeniowej.

Pozwana udzieliła powodowi pożyczki w wysokości obejmującej również kwotę 23.000 zł, a zatem kwota ta nie stanowiła kosztu pożyczki, bowiem powód umowy ubezpieczenia na życie zawierać nie musiał, co wynikało m.in. z treści punktu 12. umowy pożyczki. Zdaniem pozwanej, ubezpieczenie było niezależnym elementem zawieranej przez pożyczkobiorcę umowy, co znalazło wyraz m.in. w tym, że pożyczkobiorcy mogli, stosownie do warunków umowy, podjąć decyzję czy tego rodzaju inwestycję z uzyskanych z pożyczki środków realizować, czy też nie. W tym stanie rzeczy, jak dalej wywiodła pozwana, kwota 23.000 jako objęta umową pożyczki, stanowiąca część należności głównej, powinna zostać jej zwrócona. Powód zwrócił pozwanej natomiast jedynie kwotę 42.000 zł. Dodatkowo pozwana podkreśliła, że kwota 23.000 zł wbrew twierdzeniom pozwu nie „przypadła kredytodawcy”, bowiem została uiszczona przez kredytodawcę na rzecz ubezpieczyciela na poczet umowy zawartej z powodem i po jej rozwiązaniu - przekazana

powodowi. W ocenie pozwanej, jako, że powód nie spłacił na rzecz pozwanej kosztów pożyczki, brak jest podstaw do zwrotnego przeniesienia własności nieruchomości (k. 89-90 verte w zw. z k. 93 verte).

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 30 września 2014 r.S. (...) I Wydział Cywilny stwierdził swą niewłaściwość i przekazał niniejszą sprawę tutejszemu Sądowi jako właściwemu (k. 94).

W piśmie procesowym z dnia 10 grudnia 2014 r. **powód** podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, zaprzeczając jednocześnie, by pozwana przekazała na rzecz (...) S.A. składkę na ubezpieczenie w kwocie 23.000 zł. Nadto wskazał, iż pożyczkobiorcy, korzystając z sankcji przekształcenia kredytu w kredyt darmowy nie są zobowiązani do zwrotu poniesionych kosztów składki ubezpieczenia, w części, w jakiej składka ta przypada pożyczkodawcy. Dodatkowo powód zarzucił pozwanej brak wykazania, by kwotę 23.000 zł przekazała ubezpieczycielowi (k. 109-110).

W piśmie procesowym z dnia 27 grudnia 2014 r. **pozwana** oświadczyła, że wpłaciła w imieniu powoda składkę w kwocie 23.000 zł na rzecz (...) S.A. Podała także, iż powód nie był obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia, jednakże skorzystał z takiej opcji. Następnie pozwana wyjaśniła, że skoro kwota 23.000 zł stanowiąca część pożyczki udzielonej powodowi przez pozwaną została następnie przez pozwaną przekazana na rzecz (...) S.A. tytułem składki na ubezpieczenie powoda, a w dalszej kolejności została zwrócona powodowi przez A. Życie, brak jest podstaw, aby powód nie rozliczył się z pozwaną z tej kwoty. (k. 112-117).

Pismem z dnia 13 kwietnia 2015 r. powód wniósł o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (k. 145).

Na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2015 r. tutejszy Sąd postanowił ustanowić dla powoda adwokata z urzędu, którego wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w P. (k. 194).

Do chwili wydania wyroku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. P. wraz z żoną A. P. zawarł w dniu 15 września 2011 r. umowę pożyczki nr (...) z Opera Doradztwo (...) Sp. z o.o. (obecnie (...) Sp. z o.o.- pozwana), na podstawie której powodowi i jego żonie (pożyczkobiorcom) udzielono pożyczki w wysokości 68.250 zł z tym, że kwotę do wypłaty ustalono na 42.000 zł. Zgodnie z punktem 2 postanowień szczególnych umowy, pożyczkodawca zobowiązał się bowiem do przekazania pożyczkobiorcy kwoty pożyczki pomniejszonej o opłatę przygotowawczą (3.250 zł - punkt C tabeli na stronie 1 umowy) oraz kwotę odpowiadającą sumie składek za pierwszy rok obowiązywania umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką podstawową opłacaną regularnie ((...)) (23.000 zł – punkt F tabeli na stronie 1 umowy). Całkowity koszt pożyczki jako sumy opłaty przygotowawczej (5%), rocznej stopy oprocentowania (24%) i kosztu zabezpieczenia, tj. zawarcia umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie (2.000 zł), określono na kwotę 86.602,80 zł. Jego wysokość odpowiadała kwocie oznaczonej jako „suma wszystkich kosztów” (pozycja G) oraz „łączne zobowiązanie do spłaty”. Kwotę 86.602,80 zł, tj. łączne zobowiązanie do spłaty (wg pozycji H), powstała po potrąceniu opłaty przygotowawczej, pożyczkobiorca miał spłacić w 24-miesięcznych ratach, począwszy od dnia 15 października 2011 r. z tym zastrzeżeniem, iż rata miała wynieść 3.608,45 zł.

W punkcie 1 postanowień szczególnych umowy pożyczkobiorca oświadczył, że zamierza przeznaczyć część pożyczki odpowiadającej kwocie 23.000 zł na składkę za pierwszy rok ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką podstawową opłacaną regularnie (...), o którym mowa w punkcie 6. Z kolei punkt 4. przedmiotowej umowy stanowił, iż pożyczkobiorca poprzez złożenie podpisu na dokumencie umowy, z zastrzeżeniem punktu 1., niezależnie od sposobu wykorzystania kwoty udzielonej pożyczki zobowiązuje się do spłaty pożyczki wraz z należnym oprocentowaniem, opłatą przygotowawczą, opłatą za opóźnienie, jeśli takie nastąpi oraz kwotą odpowiadającą sumie składek za pierwszy rok obowiązywania umowy ubezpieczenia, o której mowa w punkcie 6.

Wreszcie zgodnie z treścią punktu 6. pożyczkobiorca zobowiązał się do złożenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia z (...) S.A. stanowiącego załącznik nr 1 do tej umowy.

Dodatkowo w punkcie 5. umowy pożyczki zastrzeżono, że każdorazowo, w przypadku opóźnienia pożyczkobiorcy w spłacie danej raty pożyczki i podjęcia przez pożyczkodawcę działań w celu wyegzekwowania wpłaty, pożyczkobiorca może naliczyć opłatę za opóźnienie w wysokości 36 zł za każdy dzień opóźnienia w spłacie, a naliczona opłata będzie wymagalna w terminie płatności najbliższej raty pożyczki.

Roczne oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego miało stanowić czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP (punkt 27. umowy z dnia 15 września 2011 r.).

Dowód: umowa pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2011 r. (k. 14-16), odpis z KRS pozwanej według stanu na dzień 24 kwietnia 2014 r. (k. 23-25 verte), zeznania W. J. – za pozwaną (k. 225-227), zeznania powoda - w części (k. 11 verte akt sprawy I Cps 26/16)

Stosownie do punktu 23 umowy pożyczki nr (...), w celu zabezpieczenia wierzytelności pożyczkodawcy wynikającej z tej umowy, pożyczkobiorca zobowiązał się w terminie 2 dni od dnia jej zawarcia, zawrzeć na swój koszt umowę przewłaszczenia nieruchomości na zabezpieczenie, której treść będzie odpowiadać załącznikowi nr 3.

Wobec powyższego w dniu 15 września 2011 r. strony zawarły w formie aktu notarialnego przed notariuszem R. F., umowę przeniesienia prawa własności nieruchomości na zabezpieczenie oraz ustanowienie tytułu egzekucyjnego, na podstawie której powód- w celu zabezpieczenia wierzytelności wynikających z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki- przeniósł na rzecz spółki pod firmą Opera Doradztwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Z. nieruchomość stanowiącą działkę nr (...) o powierzchni 7.600 m² opisaną w księdze wieczystej KW nr (...) prowadzonej przez S. (...) VI Wydział Ksiąg Wieczystych – wartości 180.000 zł, a przedstawiciele ww. spółki w celu zabezpieczenia swojej wierzytelności tę nieruchomość nabyli.

Zgodnie z postanowieniem § 5 cytowanej umowy M. i A. małżonkowie P. oświadczyli, że co do obowiązku zwrotu całej kwoty pożyczki w wysokości 68.250 zł wraz z umówionymi odsetkami w terminie do dnia 15 września 2013 r. poddają się na rzecz ww. spółki na podstawie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c., rygorowi egzekucji wprost z aktu notarialnego. Dodatkowo oświadczyli, iż w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań wynikających z przedmiotowej umowy pożyczki w terminie do dnia 6 października 2013 r. strony będą miały prawo do zawarcia ugody regulującej ich stosunek prawny (vide: § 6 pkt 5 umowy).

Dowód: umowa pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2011 r. (k. 14-16), wypis z aktu notarialnego rep. A nr (...) - umowa przeniesienia prawa własności nieruchomości na zabezpieczenie oraz ustanowienie tytułu egzekucyjnego z dnia 15 września 2011 r. (k. 10-13), wydruk z księgi wieczystej nr (...) (k. 17-22)

W czasie, gdy powód wraz z żoną zawarli z pozwaną przedmiotową umowę pożyczki, pozwana współpracowała z Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie łączącej ją z ww. ubezpieczycielem umowy agencyjnej z dnia 1 grudnia 2009 r. Współpraca polegała w głównej mierze na pośredniczeniu przez pozwaną w sprzedaży produktów A., za co uzyskiwała wynagrodzenie. Celem realizacji ww. umowy agencyjnej, pozwana w czasie udzielania pożyczki M. i A. małżonkom P., praktykowała udzielanie pożyczek w dwóch opcjach: z możliwością przeznaczenia części pożyczki na cele inwestycyjne w A. (...)U. S.A. z siedzibą w W. lub bez takiej możliwości. Pożyczkobiorcy zdecydowali się na pierwszą z dostępnych opcji.

Pracownicy pozwanej mieli w zwyczaju przekazywać kwotę składek na ubezpieczenie z tytułu zawieranej umowy pożyczki spółce (...), wpisując w poleceniu przelewu jako wpłacającego dane pożyczkobiorcy. Powód M. P. osobiście podpisał wniosek o polisę skierowany do A.. Powód nie miał obowiązku zawierać z A. jakiegokolwiek umowy. Proponowane ubezpieczenie było niezależnym elementem umowy pożyczki, co wynikało z samej konstrukcji punktu 12. tej umowy, w treści którego mowa była o „pożyczkobiorcy, który nie zadeklarował chęci skorzystania z umowy pożyczki z częściowym jej przeznaczeniem na inwestycyjny produkt finansowy (...)”.

Przy zawieraniu między powodem i jego żoną a pozwaną umowy pożyczki przygotowano także wniosek o polisę do A. (...)U. S.A. z siedzibą w P., który został podpisany przez samego powoda. Na tej podstawie w dniu 30 września 2011 r.

między powodem a (...) S.A. z siedzibą w W. powstał stosunek zobowiązaniowy, potwierdzony umową ubezpieczenia oraz wpłatą składek w wysokości 23.000 zł. (...) polecenia przelewu ww. kwoty z udzielonej pożyczki na rzecz ubezpieczyciela wypełnił w imieniu powoda - na podstawie dyspozycji zawartej w treści umowy pożyczki nr (...) - członek zarządu pozwanej spółki (...).

Na podstawie łączącej pozwaną z ww. ubezpieczycielem umowy agencyjnej z dnia 1 grudnia 2009 r., pozwana otrzymała prowizję w kwocie 21.275 zł za polisę powoda w rozliczeniu (...), natomiast całość środków została potrącona w rozliczeniu (...).

Dowód: umowa pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2011 r. (k. 14-16), (...) (...) z dnia 1 grudnia 2009 r. (k. 179-182 verte), zeznania W. J. – za pozwaną (k. 225-227), zeznania powoda - w części (k. 11 verte akt sprawy I Cps 26/16)

W wyniku złożonej przez powoda skargi odnośnie zawarcia przedmiotowej umowy ubezpieczenia pod wpływem błędu, w dniu 25 czerwca 2013 r. powód i ww. ubezpieczyciel podpisali porozumienie w sprawie rozliczenia kosztów umowy ubezpieczenia potwierdzonej polisą nr (...).

W § 1 pkt 1 i 2 ww. porozumienia ubezpieczający (powód) oświadczył, że zawierając umowę ubezpieczenia działał pod wpływem błędu i uchylił się od skutków prawnych oświadczenia o zawarciu tej umowy, natomiast Towarzystwo to oświadczenie przyjęło. Nadto ustalono, że w związku ze złożeniem przez ubezpieczającego (powoda) ww. oświadczenia i przyjęciem tego oświadczenia przez ubezpieczyciela, umowa ubezpieczenia jest nieważna (§ 1 pkt 3 porozumienia). W związku z nieważnością umowy ubezpieczenia, zgodnie z treścią § 1 pkt 4., towarzystwo zobowiązało się do zwrotu ubezpieczającemu (powodowi) kwoty 23.000 zł poprzez jej wypłacenie na wskazany przez powoda rachunek bankowy w terminie 14 dni od dnia doręczenia do siedziby Towarzystwa analizowanego porozumienia.

Strony poczyniły ww. postanowienia zważywszy, że w dniu 30 września 2011 r. zawarły umowę ubezpieczenia na życie, potwierdzoną polisą nr (...) oraz uwzględniając okoliczność, iż do dnia podpisania porozumienia ubezpieczający (powód) zapłacił z tytułu tej umowy składkę w wysokości 23.000 zł.

Zgodnie z zawartym porozumieniem w dniu 18 października 2013 r. A. (...) U. S.A. z siedzibą w W. zwróciło powodowi kwotę wpłaconej składki w wysokości 23.000 zł na wskazany przez niego rachunek bankowy. W opisie transakcji, na potwierdzeniu realizacji płatności ubezpieczyciel wskazał, iż przekazuje powodowi kwotę 23.000 zł tytułem „zwrotu składki.”

Dowód: pismo z A. (...) U. S.A. z siedzibą w W. z dnia 16 lutego 2015 r. (k. 133), porozumienie w sprawie rozliczenia kosztów umowy ubezpieczenia z dnia 25 czerwca 2013 r. (k. 134 verte), pismo (...) S.A. z dnia 25 marca 2015 r. (k. 138), potwierdzenie realizacji zwrotu wpłaconej składki na rachunek powoda (k. 139-140), pismo ubezpieczyciela z dnia 2 lipca 2015 r. (k. 178), (...) (...) z dnia 1 grudnia 2009 r. (k. 179-182 verte), zeznania W. J. – za pozwaną (k. 225-227), zeznania powoda - w części (k. 11 verte akt sprawy I Cps 26/16)

Ze względu na okoliczność, że umowa zawarta pomiędzy A. (...) U. S.A. z siedzibą w W. a powodem została unieważniona, ubezpieczyciel zażądał od pozwanej zwrotu uzyskanej prowizji, występując do Sądu Rejonowego d. W. w W. z powództwem o zapłatę. Pomiędzy pozwaną a ww. ubezpieczycielem toczyło się postępowanie, zarejestrowane pod sygn. akt (...)

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego d. W. w W. z dnia 5 grudnia 2014 r., zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie XXIII Wydziału Gospodarczego Odwoławczego z dnia 30 września 2015 r. (...) oddalono powództwo A. (...) U. S.A. z siedzibą w W. przeciwko pozwanej o zapłatę. Tym samym pozwana nie jest zobowiązana do zwrotu uzyskanej prowizji.

Bezsporne, a nadto dowód: dokumenty zgromadzone w aktach sprawy o sygn. (...), w szczególności: pozew o zapłatę z dnia 5 lutego 2014 r. (k. 2-3 verte ww. akt), nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 lutego 2014 r. (k. 50 ww. akt), wyrok Sądu Rejonowego d. W. w W. z dnia 5 grudnia 2014 r. (k. 122- 123 ww. akt), wyrok Sądu

Okręgowego w Warszawie z dnia 30 września 2015 r. (k. 204 ww. akt) wraz z pisemnym uzasadnieniem (k. 209-223 ww. akt)

Pismami z dnia 11 kwietnia 2014 r. o tożsamej treści, powód M. P. oraz jego małżonka A. P., złożyli pozwanej oświadczenia o przekształceniu umowy pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2011 r. w kredyt darmowy.

W oświadczeniach tych pożyczkobiorcy zamieścili szereg przyczyn, dla których – zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim – nastąpiła sankcja przekształcenia przedmiotowej umowy w kredyt darmowy.

W związku z powyższym kredytobiorcy podnieśli, że przysługuje im zwrot kosztów kredytu.

Dowód: oświadczenia z dnia 11 kwietnia 2014 r. o przekształceniu umowy pożyczki nr (...) w kredyty darmowy: powoda (k. 34) oraz żony powoda A. P. (k. 35),

Pożyczkobiorcy zwrócili pozwanej (...) Sp. z o.o. kwotę 42.000 zł, stanowiącą część wysokości pożyczki. Do chwili wyrokowania powód nie zwrócił pozostałej części pożyczki w wysokości 23.000 zł. Pomimo korespondencji kierowanej do powoda poprzedzającej wystąpienie z powództwem, w której pozwana próbowała ustanowić warunki ugody korzystniejsze dla powoda, powód pozostawał na stanowisku, iż należna pozwanej kwota kredytu wynosiła 42.000 zł, a ponieważ pożyczkobiorcy dokonali zwrotu tej kwoty, w ich ocenie zaktualizował się dla pozwanej obowiązek zwrotu przewłaszczonej nieruchomości. Z tej przyczyny pismem z dnia 17 kwietnia 2014 r. pożyczkobiorcy wezwali pozwaną do zwrotnego przeniesienia własności przedmiotowej nieruchomości.

Dowód: wezwanie pozwanej do zwrotnego przeniesienia własności nieruchomości z dnia 17 kwietnia 2014 r. (k. 37-39) wraz z potwierdzeniem nadania (k. 39) i zwrotnym potwierdzeniem odbioru (k. 40); informacja o stanie zadłużenia pożyczkobiorców w kwocie 58.500 zł na dzień 4 września 2013 r. i konieczności jego uregulowania do dnia 16 września 2013 r. (k. 41-42), pismo pozwanej z dnia 4 grudnia 2013 r. o wyrażeniu zgody na obniżenie zaległych odsetek oraz opłat za opóźnienie do łącznej kwoty 58.500 zł, zawierające ostrzeżenie o rozpoczęciu procedury wymeldowania osób zameldowanych w przedmiotowej nieruchomości oraz ich eksmisji celem przygotowania nieruchomości do sprzedaży - w przypadku baku spłaty w ostatecznym terminie do dnia 31 grudnia 2013 r. (k. 43), ostateczne przedsądowe wezwanie pożyczkobiorców do zapłaty z dnia 24 stycznia 2014 r. (k. 44), pismo pozwanej z dnia 21 maja 2014 r. adresowane do pełnomocnika pożyczkobiorców z możliwością ograniczenia roszczeń do spłaty udzielonego kapitału wraz z środkami przeznaczonymi na zawarcie umowy ubezpieczenia (k. 45), wydruk oferty z portalu e-bezpośrednio.pl (k. 47), potwierdzenie dokonania przez powoda w dniu 5 czerwca 2014 r. wpłaty w kwocie 6.300 zł (k. 46), wydruk z korespondencji emailowej pomiędzy pełnomocnikiem pożyczkobiorców a przedstawicielem pożyczkodawcy z dnia 28 maja 2014 r. (k. 48 verte), zeznania W. J. – za pozwaną (k. 225-227), zeznania powoda - w części (k. 11 verte akt sprawy I Cps 26/16)

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił na podstawie dokumentów zebranych w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach sprawy S. (...) o sygn. I Cps 26/16 i aktach sprawy Sądu Rejonowego d. (...). W. w W. o sygn. (...), wymienionych wyżej, których autentyczności ani prawdziwości treści w nich zawartych nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby uczynić to z urzędu.

W zakresie materiału osobowego Sąd przeprowadził dowód z **przesłuchania stron** z tym, że za pozwaną Sąd przesłuchał członka zarządu spółki - (...), natomiast dowód z przesłuchania powoda Sąd przeprowadził w drodze pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w Zamościu - sprawę zarejestrowano pod sygn. akt I Cps 26/16, które dołączono do akt sprawy niniejszej.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom przesłuchanego za pozwaną **W. J., członka zarządu pozwanej spółki** (k. 225-227), które były spójne i logiczne. W. J. w sposób jasny, zrozumiały i rzeczowy wyjaśnił zasady współpracy między pozwaną a (...) S.A. z siedzibą w W., obowiązujące w czasie, gdy pozwana zawierała umowę pożyczki z powodem i jego żoną A. P., potwierdzając istnienie i warunki łączącej ww. strony umowy agencyjnej. Przesłuchany za pozwaną członek zarządu przyznał przy tym jaką prowizję oraz z jakiego tytułu pozwana otrzymała za zawarcie przez powoda umowy z

ww. ubezpieczycielem oraz opisał spór powstały między pozwaną a A. (...).U. w następstwie unieważnienia tej umowy. Jednocześnie dzięki złożonym zeznaniom Sąd ustalił, że polecenie przelewu kwoty 23.000 zł tytułem należnej składki ubezpieczeniowej zostało wypełnione w imieniu powoda przez W. J., a należna ubezpieczycielowi kwota - przekazana z całkowitej kwoty pożyczki. Nadto zeznający za pozwaną potwierdził, iż powód zwrócił pozwanej kwotę w wysokości 42.000 zł, natomiast od ubezpieczyciela otrzymał zwrot składki w wysokości 23.000 zł. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, że zeznania W. J. korelowały z pozostałym, zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z dowodem z dokumentów, w związku z czym Sąd nie znalazł podstaw, by odmówić im przymiotu wiarygodności.

Zeznaniom **powoda M. P.** (k. 11 akt I Cps 26/16), Sąd dał wiarę jedynie w części w jakiej odpowiadały wynikom przeprowadzonego postępowania dowodowego, w szczególności z dowodu z dokumentów. Zdaniem Sądu złożonym zeznaniom brakowało konsekwencji i spójności. W pierwszej kolejności zważyć należy, że powód potwierdził zawarcie z pozwaną przedmiotowej umowy pożyczki oraz otrzymanie od pozwanej kwoty w wysokości 39.000 zł z uwagi na potrącenie 2.000 zł tytułem opłat notarialnych oraz 1.000 zł „za prowadzenie dokumentów”. W swoich zeznaniach powód jednak zaprzeczył, "by otrzymał pożyczkę na więcej niż 42.000 zł" (vide: k. 11 akt I Cps 26/16), podnosząc przy tym, iż nie wie dlaczego jako kwotę pożyczki w umowie wskazano 68.250 zł. Dodatkowo powód wyjaśnił, iż nie zawierał żadnej umowy z A. (...) Towarzystwo (...) potwierdzając jednocześnie, że przy zawieraniu umowy pożyczki sporządzono wniosek o polisę, który powód własnoręcznie zresztą podpisał. Zeznania powoda pozwoliły jednak na ustalenie, że ubezpieczyciel, wskutek zgłoszenia przez powoda sprawy do nadzoru finansowego, zwrócił uiszczoną składkę w kwocie 23.000 zł, którą przelał bezpośrednio na konto powoda. Powód przyznał również, że nie przekazał otrzymanej wpłaty na rzecz pozwanej, bowiem w jego przekonaniu uzyskał ww. kwotę w związku z poniesioną przez siebie szkodą za "wmanewrowanie" w ubezpieczenie, którego ani nie chciał, ani nie potrzebował. O ile zeznania powoda co do faktów w przeważającej części mogły stać się podstawą dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych, o tyle takiej podstawy nie mogły w żadnej mierze stanowić subiektywne odczucia powoda co do treści zawartej z pozwaną umowy pożyczki oraz okoliczności związanych z ubezpieczeniem. Powyższe zostało bowiem ustalone na podstawie dowodu z dokumentów (obydwie umowy zawarto w formie pisemnej) tym bardziej, że powód nie kwestionował ani skuteczności zawartych umów, ani wiarygodności przedłożonych na tę okoliczność dokumentów. Zatem moc dowodowa dokumentów co do treści w nich zawartych była większa od mocy dowodowej zeznań powoda, które w opisanym wyżej zakresie pozbawione były spójności i logiki. Ze wskazanych przyczyn Sąd nie dał wiary jego zeznaniom, iż wypłacenie przez ubezpieczyciela kwoty 23.000 zł było związane z pokryciem jakiejkolwiek szkody poniesionej przez powoda. Z dokumentów zgromadzonych w sprawie, w szczególności porozumienia z dnia z 25 czerwca 2013r. oraz potwierdzenia realizacji płatności wynika bowiem jednoznacznie, że przyczyną przekazania powodowi kwoty 23.000 zł przez ubezpieczyciela był zwrot uiszczonych w jego imieniu przez pozwaną składek na ubezpieczenie. Wysokość pożyczki zaciągniętej przez powoda u pozwanej wynika jednoznacznie z treści łączącej strony umowy (punkt B tabeli na stronie pierwszej umowy), natomiast przyczyna wypłacenia powodowi kwoty z treści punktu 2 postanowień szczególnych umowy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszym procesie powód domagał się zobowiązania pozwanej do złożenia oświadczenia woli o określonej w pozwie treści, zatem swoje powództwo wywiódł na podstawie przepisu art. 64 k.c. Stosownie do treści wskazanej normy prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające obowiązek danej osoby do złożenia oznaczonego oświadczenia woli, zastępuje to oświadczenie. Powód żądał zobowiązania pozwanej do złożenia oświadczenia, że zwrotnie przenosi na niego własność nieruchomości położonej we wsi M. opisanej w księdze wieczystej o nr (...), w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy z dnia 15 września 2011 r. o przeniesienie prawa własności nieruchomości na zabezpieczenie oraz ustanowienie tytułu egzekucyjnego. W ocenie powoda, w związku z całkowitą spłatą przez niego udzielonej mu pożyczki zabezpieczonej umową o przewłaszczeniu ww. nieruchomości, dla pozwanej zaktualizował się obowiązek zwrotnego przeniesienia własności tej nieruchomości. Powyższy wniosek powód opierał w głównej mierze na interpretacji przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, dotyczących w szczególności sankcji kredytu darmowego, która to sankcja w okolicznościach niniejszej sprawy w uznaniu powoda, została zrealizowana.

Pożyczkobiorcom- powodowi i jego małżonce winien zatem przysługiwać zwrot kosztów udzielonego kredytu. Co więcej, na każdym etapie niniejszego postępowania powód utrzymywał, że całkowita kwota pożyczki podlegająca zwrotowi na rzecz pozwanej wyniosła 42.000 zł, a między stronami bezsporne było, że wpłaty w takiej właśnie wysokości powód dokonał na rzecz pozwanej. Stąd, w przekonaniu powoda, zrealizował on postanowienia łączącej go z pozwaną umowy pożyczki z dnia 15 września 2011 r., a w konsekwencji pozwana winna dokonać zwrotnego przekazania prawa własności wskazywanej wyżej nieruchomości na rzecz powoda.

W tym miejscu podkreślić należy, że bezsporny między stronami pozostawał fakt zawarcia umowy pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2011r., jej treść i skuteczność oraz podpisania w ramach realizacji jej postanowień umowy przewłaszczenia nieruchomości opisanej w księdze wieczystej o nr (...) na zabezpieczenie, na podstawie której pozwana zobowiązała się do zwrotnego przeniesienia własności tej nieruchomości w terminie 14 dni po spłacie pożyczki. Spór zatem dotyczył wyłącznie wysokości całkowitej kwoty pożyczki oraz okoliczności, czy do tej spłaty faktycznie doszło, a w konsekwencji czego, czy pozwana winna dokonać zwrotnego przeniesienia własności ww. nieruchomości na powoda.

Stosownie do treści art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2001 r., Nr 165, poz. 984) - dalej jako u.k.k., obowiązującej w czasie zawierania między stronami umowy pożyczki nr (...), przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej „kredytodawcą”, udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci. W ustępie 2. cytowanego przepisu określono katalog otwarty umów, za które uważa się umowę o kredyt konsumencki, zaliczając do nich m.in. umowę pożyczki. Tym samym przepisy ustawy znajdują zastosowanie do niniejszej sprawy. Zgodnie z dyspozycją art. 15 ust. 1 ww. ustawy w przypadku naruszenia postanowień art. 4-7 treści zawartej umowy o kredyt konsumencki ulega zmianie w ten sposób, że konsument obowiązany jest do zwrotu kredytu bez oprocentowania i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy, z zastrzeżeniem ust. 3, w terminie i w sposób ustalony w umowie. W przepisach tych, których naruszenie powód zarzucił pozwanej, ustawodawca określił formę oraz skonkretyzowane wymogi dotyczące treści umowy o kredyt konsumencki, wskazując w szczególności jakie dane oraz informację taka umowa winna zawierać. W nauce prawa podkreśla się, że instytucja przewidziana w przepisie art. 15 analizowanej regulacji zwana jest kredytem darmowym, będącym sankcją dla kredytodawcy za naruszenie przepisów statuujących obowiązki dotyczące formy umowy czy też obowiązki informacyjne. Ustawodawca bowiem, mając na celu ochronę konsumenta, wprowadził przepisy mające zapewnić mu możliwość podjęcia świadomej i swobodnej decyzji dotyczącej zawarcia umowy o treści proponowanej przez przedsiębiorcę (tak m.in. K. K. w "Komentarzu do art. 15 ustawy o kredycie konsumenckim", wyd. 2010, LexisNexis). Przedstawiciele doktryny podkreślają przy tym, że w przypadku, gdy dojdzie do wystąpienia omawianej sankcji, obowiązek konsumenta ograniczy się do zwrotu kredytu bez oprocentowania i innych jego kosztów należnych kredytodawcy z wyjątkiem przewidzianych w umowie kosztów zabezpieczenia i ubezpieczenia kredytu (por. Dominika Rogoń "Komentarz do art. 15 ustawy o kredycie konsumenckim", wyd. 2002 r.).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że powód wraz z małżonką A. P., zawierając w dniu 15 września 2011 r. umowę pożyczki nr (...), w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z tej umowy podpisał także umowę przewłaszczenia nieruchomości, na podstawie której przeniósł własność swojej nieruchomości opisanej w księdze wieczystej o nr (...) na pozwaną. Uznając postanowienia umowy pożyczki z dnia 15 września 2011 r. za niezgodne z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim powód M. P. oraz jego małżonka A. P., działając w oparciu o przepis art. 15 u.k.k., złożyli zgodne oświadczenia woli o przekształceniu przedmiotowej umowy w kredyt darmowy. Na podkreślenie w tym miejscu zasługuje, że między stronami bezsporne pozostawało, że powód wraz ze swoją małżonką mieli prawo skorzystać z możliwości tego przekształcenia. Pozwana w odpowiedzi na pozew nie kwestionowała bowiem możliwości skorzystania przez powoda z przekształcenia umowy pożyczki w kredyt darmowy, podnosiła jedynie, że powód nie wywiązał się z obowiązku zwrotu kwoty 23.000 zł, która wchodziła w skład kwoty pożyczki. Wprawdzie okoliczność taką podnosił w piśmie z dnia 27 grudnia 2014r., jednakże Sąd uznaje zarzut co do braku zaistnienia przesłanek do skorzystania z możliwości przekształcenia kredytu konsumenckiego w kredyt darmowy złożony w tym terminie za spóźniony i zmierzający jedynie do przewlekania postępowania. O ile w ocenie Sądu, niewątpliwie doszło do skutecznego przekształcenia kredytu konsumenckiego w kredyt darmowy (umowa o

kredyt konsumencki nie zawierała jasnych zasad spłaty kredytu, albowiem w pozycji H tabeli na stronie 1 umowy podana została nieprawidłowa wysokość łącznego zobowiązania do spłaty, które winno obejmować zarówno wysokość kredytu, oprocentowania, jak i sumę wszystkich kosztów kredytu w tym koszt zabezpieczenia (wg punktu 25 umowy całkowity koszt pożyczki obejmował jedynie oprocentowanie i opłatę przygotowawczą), brak było informacji, że kredytodawca nie może zastrzec prowizji za wcześniejszą spłatę pożyczki, informacji o rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunkach jej zmiany, a także o innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy, w tym kosztach upomnień lub wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego, a także o innych kosztach), przy założeniu jednak, że kwota 23.000 zł nie stanowiła kosztu lecz część kwoty kredytu, o tyle brak jest podstaw do uznania, iż powód dokonał spłaty całkowitej kwoty udzielonej pożyczki (kredytu konsumenckiego). Jak wynika bowiem z samej treści przedmiotowej umowy, której powód w toku niniejszego postępowania nie kwestionował, "kwota do wypłaty" wyniosła 42.000 zł, zaś całkowita kwota pożyczki - 68.250 zł. Między stronami bezsporne pozostawało, że strona pozwana nie żądała od powoda zwrotu kwoty ponad 65.000 zł, natomiast powód dotychczas uiszczył na rzecz pożyczkodawcy jedynie kwotę 42.000 zł.

Sporna kwota 23.000 zł (65.000 zł – 42.000 zł = 23.000 zł), której do chwili wyrokowania powód nie uiszczył, stanowiła część kwoty pożyczki, której powód nie otrzymał wprawdzie fizycznie, ale która została zgodnie z punktem 1. umowy z dnia 15 września 2011 r. przekazana w jego imieniu przez pozwaną jako składka za pierwszy rok ubezpieczenia na życie w A. (...)U. S.A. z siedzibą w W.. Powód utrzymywał natomiast, że "nie było mu potrzebne ubezpieczenie", a kwota 23.000 zł, którą otrzymał od ubezpieczyciela w ramach realizacji zawartego porozumienia, stanowiła "pieniądze za jego szkodę".

Sąd uznał jednak, iż w toku niniejszego procesu powód nie wykazał, by kwota 23.000 zł "odzyskana" od ubezpieczyciela wskutek podjętego postępowania skargowego, nie stanowiła integralnej części udzielonej mu pożyczki. Powód nawet w toku składanych zeznań nie negował treści zawartej umowy pożyczki, z której wprost wynikało, że całkowita kwota pożyczki wyniosła właśnie 68.250 zł, a nie zwrócona przez niego kwotę 42.000 zł. Co więcej, powód sam przyznał, iż przy zawieraniu przedmiotowej umowy, przygotowano wniosek o polisę do A. (...)U. S.A., na którym własnoręcznie złożył swój podpis. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw do uznania, że pozwana przekazała z udzielonej pożyczki kwotę 23.000 zł na poczet ubezpieczenia u ww. ubezpieczyciela wbrew woli powoda, tudzież bez jego wiedzy. Nie ulega przy tym wątpliwości, iż wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego w sposób jednoznaczny potwierdziły, że powód w wyniku zawartego w dniu 25 czerwca 2013 r. z A. (...)U. S.A. porozumienia otrzymał zwrot wpłaconej przez pozwaną w jego imieniu składki w kwocie 23.000 zł. Okoliczność tę w swoich zeznaniach potwierdził zresztą sam powód. Podobnie jak fakt, że do chwili wyrokowania nie uiszczył on na rzecz pozwanej odzyskanej od ubezpieczyciela kwoty 23.000 zł, która wbrew jego twierdzeniom wchodziła w skład udzielonej pożyczki. Pozwana bowiem udzieliła powodowi i jego żonie A. P. pożyczki w łącznej kwocie 68.250 zł, z czego 3.250 zł została potrącona z kwoty pożyczki tytułem należnej pozwanej opłaty przygotowawczej, 42.000 zł stanowiła kwota do wypłaty, a kwota 23.000 zł miała zostać przekazana zgodnie z umową na cele inwestycyjne, tj. ubezpieczenie na życie w (...) S.A., z którym w ówczesnym czasie pozwaną łączyła umowa agencyjna. Przesłuchiwany za pozwaną członek zarządu W. J. nie ukrywał przy tym, że za "pośredniczenie w sprzedaży produktów A." pozwana w przypadku pożyczki udzielonej powodowi i jego żonie, otrzymała prowizję w kwocie 21.275 zł, co potwierdziła treść nadesłanych przez ww. ubezpieczyciela dokumentów oraz dowody zgromadzone w postępowaniu zarejestrowanym pod sygn. akt XVI GC 868/16, toczącym się między pozwaną a A. (...)U. w przedmiocie zwrotu tej prowizji. Fakt uzyskania przez pozwaną prowizji za pośrednictwo pozostaje jednak bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy z uwagi na to, iż jak wynika z niekwestionowanego przez żadną ze stron procesu dokumentu w postaci porozumienia zawartego 25 czerwca 2013r., powód z (...) SA w W. postanowiły, że ubezpieczyciel zwróci powodowi uiszczoną przez niego (a w rzeczywistości uiszczoną przez pozwaną) kwotę 23.000 zł. Użyte słowo „zwróci” przemawia w sposób jednoznaczny za tym, że intencją stron porozumienia było oddanie powodowi tego co do tej pory uiszczył na rzecz ubezpieczyciela, a nie wypłacenie jakiegokolwiek odszkodowania. Za powyższym przemawia również fakt, iż na potwierdzeniu realizacji płatności ubezpieczyciel wskazał, iż przekazuje powodowi kwotę 23.000 zł tytułem „zwrotu składki.” (k. 139 akt)

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż w dalszym ciągu nie doszło do całkowitej spłaty uiszczonej powodowi kwoty pożyczki, a w konsekwencji, dla pozwanej nie zaktualizował się obowiązek przewidziany w umowie przewłaszczenia nieruchomości z dnia 15 września 2011 r., zgodnie z którym winna ona dokonać zwrotnego przeniesienia prawa własności przewłaszczonej nieruchomości w terminie 14 dni po spłacie pożyczki. Wobec powyższego, Sąd nie znalazł podstaw do zobowiązania pozwanej do złożenia żądanego oświadczenia woli w trybie art. 64 k.c. i wywiedzione powództwo oddalił, o czym orzekł w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w punktach II-IV sentencji wyroku. I tak kosztami sądowymi, od obowiązku uiszczenia których powód został częściowo zwolniony na podstawie postanowienia S. (...) z dnia 17 czerwca 2014 r. (k. 49-50 verte), Sąd obciążył Skarb Państwa. Pozostałymi kosztami procesu Sąd na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., w całości obciążył powoda jako stronę przegrywającą niniejszą sprawę. Na koszty poniesione przez pozwaną złożyło się wyłącznie wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika wraz z uiszczoną opłatą skarbową od pełnomocnictwa w łącznej kwocie 3.617 zł ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.). Wobec powyższego Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt III sentencji wyroku).

Ponieważ powód w niniejszym procesie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika z urzędu, a przegrał sprawę, należne adwokatowi A. K. z tego tytułu wynagrodzenie, nieuiszczone przez powoda nawet w części, powiększone o należy podatek, w łącznej kwocie 4.428 zł (3.600 + 23% VAT), Sąd przyznał od Skarbu Państw- Sądowi Okręgowego w Poznaniu, o czym orzekł w punkcie IV sentencji wyroku.

/-/ SSO Małgorzata Małecka